

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ

ДОЦ. Д-Р ГЕОРГИ БЪРДАРОВ

СУ „Св. Климент Охридски”

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Христо Каракашев, шифър 01.08.02. Икономическа и социална география, член на научното жури за провеждане на защита на докторски труд по професионално направление 4.4. Науки за земята (Социално-икономическа география).

Относно: Провеждане на защита на докторския труд на г-жа Калинка Димитрова Милкова на тема „Географски анализ на преките чуждестранни инвестиции в България в контекста на регионалното развитие”, за получаване на образователната и научна степен „ДОКТОР”, професионална направление 4.4 Науки за земята (шифър 01.08.02. икономическа и социална география)

I. Данни за процедурата:

Съгласно законовите изисквания са приложени:

1. Заповед № РД 20-1060/06.07.2015г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски” проф. дин Иван Илчев за зачисляване на докторантура самостоятелна подготовка по професионално направление 4.4 НЗ към катедра „Социално-икономическа география” на ГГФ при СУ „Св. Климент Охридски”
2. Заповед № РД 20-2055/02.12.2015г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски” проф. дфн Анастас Герджиков за предсрочно отчисляване на г-жа К.Милкова с право на защита.

3. Заповед № РД 38-743/22.12.2015г. на Ректора на СУ „Свети Климент Охридски” на проф. д-р Анастас Герджиков за утвърждаване на научно жури във връзка с защитата на докторския труд на г-жа К.Милкова.

4. Решение от първото заседание на научното жури с председател доц. д-р Георги Бърдаров за изготвяне на становище във връзка със защитата на дисертационния труд на г-жа К.Милкова.

II. Данни за докторанта

Г-жа К.Милкова е родена на 11.08.1959 год. Средното си образование завършва в град Шумен – Втора гимназия. През 1981 г. завършва висшето си образование – магистърска степен в СУ „Св. Климент Охридски” специалност география на ГГФ. Последователно работи като преподавател по география в Първа езикова гимназия Варна, Втора математическа гимназия Варна. Солиден преподавателски опит и висока квалификация г-жа Милкова придобива като асистент в катедра „Международен туризъм” при Икономически университет Варна през периода 1988-1992 г., където преподава по дисциплините Социално-икономическа география, Регионална икономика, Икономическа география на България и др.

През 1992 г. постъпва в катедра „Социално-икономическа география” на ГГФ при СУ „Климент Охридски”, където последователно работи като асистент, старши асистент и главен асистент. Едни от основните дисциплини, по които води лекции и упражнения са: „Методи и методология на изследванията на регионалното развитие”, „Регионално развитие и политика”, „Социално-икономическа география на България“, „Регионална социално-икономическа география на България“ и други. Това и дава възможност да прояви интерес и да разработи като докторски труд една много отговорна и сложна от теоретична, методологическа и приложна гледна точка проблематика, а именно: „Географски анализ на преките чуждестранни инвестиции в България в контекста на регионалното развитие” за получаване на научната и образователна степен „ДОКТОР”.

За много добрата подготовка за научната и преподавателската работа на г-жа Милкова са допринесли ползването на руски и немски език, компютърна компетентност, а така също и проведените специализации.

III. Характеристика на дисертационния труд и научни приноси съдържащи се в него.

Предложеният за защита докторски труд е написан в обем от 223 стандартни страници с 52 фигури (повечето от които са оригинални картни приложения и 7 таблични приложения)

В приложенията е посочена разработена много компетентно анкетна карта за самостоятелно проучване на интересите, нагласите и резултатите от направените инвестиции в България, което е един безспорен успех и принос на докторанта.

В структурно отношение докторският труд е разработен в 3 глави, увод и заключение, между които има необходимата логическа последователност и обвързаност.

В Първа глава „Теоретико-методологическа“ основа на прякото чуждестранно инвестиране“ (стр. 10-50) много задълбочено и компетентно с наличието на теоретико-методологически приноси са разработени „Понятийно-терминологичния апарат“, „Теориите за движението на чуждестранните капитали“ и „Външните инвестиции в моделите за регионално развитие“. Тук докторантът показва, че отлично познава научната литература и научните достижения, а така също и нормативните документи в областта на преките чуждестранни инвестиции. Това проличава много добре при анализа на трите основни теоретични школи, обясняващи международната капиталова миграция – неокласическата, неокейнсиянската и марксистката, модела на „летящата гъска“, теорията за интернационализацията, модела на еkleктичната парадигма, теориите за зависимостта на експорта и импорта на капитали от степента на икономическото развитие на страната, териториалните (локализационни) позиции на преките чуждестранни инвестиции, разкрити на базата на модела на конкурентите предимства на нациите, бихейвиористичната теория по отношение движението на преките чуждестранни инвестиции и др.

На основата на анализирани многоаспектни теории докторантът достига до формулиране на най-важните (водещи) фактори за привличането на преките чуждестранни

инвестиции, а именно: „размер на пазара“; „фискален стимул“; „покупателна способност“; „равнище на безработица“; „сигнален ефект“; ефект – „достъп, умения“, „иновации“, „комуникационни технологии“, „агломерация и кълстери“ и др. По същество те представляват основен теоретико-методологичен принос на докторанта.

Много оригинално са разработени „външните инвестиции в моделите за регионално развитие. Нещо което се прави за първи път в географската литература и е безспорен научен принос на г-жа Милкова. Тя предлага много аргументирано нов прочит на традиционните обозначения (понятия) – „център и периферия“, „механизми за трансмисия“, „ефекти на мултипликатора“, „концентрация на производствения капитал“, „полюсите на растежа“, „циркулацията и кумулативната причинност“, „дифузията и нововъведенията“, „модел за регионален агломерационен баланс и т.н.“.

С важна научно-приложна насоченост са изведените „потенциални положителни и отрицателни ефекти от преките чуждестранни инвестиции върху местната икономика“ (стр. 50) и др.

Втора глава е посветена на историко-географския анализ на чуждестранните инвестиции в България (стр. 51-стр. 125), като много аргументирано са обосновани три периода – първи от 1878 г. до 1947 г., втори от 1947 г. до 1989 г. и трети от 1990 г. до 2013 г. На основата на задълбочено литературно проучване и особено на използваната и надлежно обработена обемна статистическа информация подробно и компетентно анализиране, докторантът достига до разкриване на най-характерните особености на чуждестранните инвестиции през всеки един от посочените периоди. По същество за първи път в географската литература е извършен толкова задълбочен и изчерпателен историко-географски анализ на преките чуждестранни инвестиции за период от над 100 години, което безспорно се явява един от основните научни приносни моменти в разработката на докторанта.

В трета глава „Регионален анализ на съвременните чуждестранни инвестиции в България (стр. 126-217) г-жа Милкова разкрива огромният си потенциал за провеждане на самостоятелно научно изследване като изчерпателно е анализирала чуждестранните инвестиции по административни области, типология на административните области според

индекса за инвестиционен потенциал – областни инвестиционни модели, регионални сценарии и регионални инвестиции, както и маркетинг в контекста на регионалното развитие и политика.

С теоретико-методологически принос се отличава разработеният подход и индекс за оценка за инвестиционния потенциал по административните области на България. На основата на „качествени характеристики и географски маркери са създадени областни информационни модели, които имат научно приложен принос.

IV. Заключение

Представеният за становище дисертационен труд на гл. ас. К.Милкова „Географски анализ на преките чуждестранни инвестиции в България в контекста на регионалното развитие” отговора изцяло на високите изисквания на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ. Нормативно-процедурните изисквания във връзка с повеждането на защитата вече беше посочено, че са напълно спазени.

На тази основа и най-вече на подробно анализиранияте теоретико-методологически и научно-приложни приноси съдържащи се в дисертационния труд си позволявам да предложа на уважаемите членове на научното жури с председател доц. д-р Г. Бърдаров ДА ГЛАСУВАТ за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР” на гл. асистент К.Милкова.

25.01.2016 год.

Изготвил становището:

гр.София

проф. д-р Христо Каракашев